

[Peter Nielsen.]

og en nydannelse synes nu at være på vej. Hvordan den vil arte sig, ved vi andre jo ikke meget om endnu. Vi har hørt om visse forhandlinger, men hvad de drejer sig om, og hvad det vil betyde for samarbejdet i folketinget, ved vi ikke. I dag skal der løftes en flig for livets gåde. Vi venter vel ikke i nervøs ophidselse, men vi vil alle med stor interesse høre efter. Siden sidste samling er vi nu blevet et liberalt parti mere her i folketinget. Jeg vil gerne — hvad tilfældet vel også bliver for de øvrige liberale partier — have lov til at byde det nye parti velkommen. Vi bliver jo efterhånden mange liberale partier i folketinget, og det gælder jo så om at finde ud af, hvordan al denne liberalisme skal omsættes i praktisk politik.

Poul Hartling: En redegørelse for rigets stilling og de af regeringen påtænkte foranstaltninger er emnet for statsministerens åbningstale. Det samme er grundlaget for denne debat, hvor vi netop skal søge at vurdere situationen og drøfte opgaverne.

Der rettes mange kritiske ord mod statsministerens åbningstale. Den er tyndbenet, siger man. Men selv om det er træffende sagt, må det vel indrømmes, dels at den samme kritik måske ville ramme enhver åbningstale, lige meget hvilket parti regeringen var udgået af, dels at statsministeren så at sige er forpligtet til at nå hele vejen rundt, således at hans tale kommer til at ligne et ministerielt stikordsregister.

Oppositionens ordførere har det i den henseende lettere i debatten. Vi kan i højere grad fæste os ved de ting, som vi lige i denne situation anser for de væsentligste, og gå hurtigere forbi andre områder, ikke fordi de ikke er betydningsfulde, men fordi vi ikke er særlig uenige om dem, eller fordi vi skønner, at de kan hvile til en kommende lejlighed.

Til gengæld har vi det lidt vanskeligere i den henseende, at vi i højere grad, end det lykkedes for den højtærede statsminister, må sige noget om, hvordan vi vil løse de opgaver, som trænger sig på. Vi kan ikke rigtig nøjes med den uforpligtende og ubeslutsomme adfærd, som har præget regeringen, og det ikke blot i åbningstalen.

Det er i øvrigt en regeringsadfærd, som nok kunne kræve lidt eftertanke. Er det

rimeligt, og er det i forfatningens ånd, at regeringen ikke fremlægger sin politik, men afventer, hvad andre kommer med? Man plejer at regne med den logiske og klare rollefordeling, at regeringen skal være regering og oppositionen opposition. Så bliver det oppositionens opgave at kritisere regeringen og at tage stilling til de regeringsforslag, som ministrene med hjælp i hele statsapparatet kan udarbejde og fremlægge; men det ser ud, som om den nuværende regering både vil sidde som regering og optræde som opposition. Den svigter i nogen grad den opgave at lede, at regere. Den administrerer, den passer det daglige kontorarbejde, men hvad er dens politik? Er der ikke noget om, at den vil det ene det ene øjeblik og det andet det andet, eller at den ofte nok slet ikke siger, hvad den vil. Et land kan ikke være tjent med en ubeslutsom og usikker regering. Det vil i sig selv medføre vanskeligheder. Jeg skal komme tilbage til dette om lidt.

I sin redegørelse for rigets stilling gav den højtærede statsminister udtryk for, at vi lever i gode kår. Det har vi alle grund til at være taknemlige over, selv om jeg ikke lægger deri, at taknemligheden skal rettes til regeringen.

I forhold til omverdenen er vi i en forholdsvis fredelig periode, og det har vi lov til at glæde os over. Ingen kan vide, hvor længe det kan holde. Vender vi blikket mod denne udenrigspolitiske problemverden, mødes vi jo af mange urovækkende træk. Både i Asien og i Afrika er der kriser, der må fylde os med bekymring.

Vi finder også uafklarede situationer, som må berøre os dybt.

Det gælder således samarbejdsvanskelighederne i det europæiske fællesmarked. Her er det dog mere og mere åbenbart, at viljen til at videreføre det samarbejde, der har været så stor en succes, er på vej til at gøre sig gældende.

Udviklingen inden for De Forenede Nationer er et opmuntrende træk i billedet. Det er meget værdifuldt, at der har kunnet tilvejebringes et normalt arbejdsmønster for den 20. generalforsamling, der nu er i gang, og det har ydermere styrket tilliden til verdensorganisationen, at den formåede at gribe virksomt ind over for krigen mellem Indien og Pakistan.